

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 16.11.1960, sp. zn. 8 To 233/60, ECLI:CZ:NS:1960:8.TO.233.1960.1

Číslo: 21/1961

Právní věta: Příčilo by se obecnému zájmu [§ 74 odst. 1 písm. c) tr. zák.], aby prospěch z trestné činnosti zůstal v rukou nabyvatelů vědomých si toho, že získaný prospěch pochází z trestného činu, i když jim nelze přímo dokázat, že zaviněn přispěli k samému spáchání trestného činu, který vedl k získání majetku. Tento obecný zájem je nutné chápat v souladu se zásadami socialistické morálky a právním vědomím našeho lidu.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 16.11.1960

Spisová značka: 8 To 233/60

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Ochranná opatření, Trest propadnutí věci, Zabrání věci, Zájmy obecné

Předpisy: 86/1950 Sb. § 55

§ 112

§ 162

§ 175

§ 181 64/1956 Sb. § 160

§ 74

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 21/1961 sb. rozh.

Příčilo by se obecnému zájmu [§ 74 odst. 1 písm. c) tr. zák.], aby prospěch z trestné činnosti zůstal v rukou nabyvatelů vědomých si toho, že získaný prospěch pochází z trestného činu, i když jim nelze přímo dokázat, že zaviněn přispěli k samému spáchání trestného činu, který vedl k získání majetku. Tento obecný zájem je nutné chápat v souladu se zásadami socialistické morálky a právním vědomím našeho lidu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 16. listopadu 1960 – 8 To 233/60)

Stěžovatelce – dceři odsouzeného bylo zabráno auto zn. Fiat 600 proto, že krajský soud dospěl k závěru, že bylo pořízeno stěžovatelkou z peněz, které měl její otec na tajném, Československé státní

bance neohlášeném kontě v cizině, pocházejícím z trestných činů porušení povinnosti veřejného činitele podle § 175 odst. 1 písm. b), 2 písm. b) tr. zák., ohrožení hospodářského a služebního tajemství podle § 112 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák., přijímání úplatků podle § 181 odst. 1, 3 tr. zák. a ohrožení devizového hospodářství podle § 145 odst. 1, písm. a) tr. zák., za něž byl otec stěžovatelky odsouzen rozsudkem krajského soudu v Praze ze dne 13. ledna 1960 ve znění rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 16. března 1960.

Krajský soud v Praze vyslovil zabrání auta podle § 74 odst. 1 písm. c) tr. zák. proto, že dospěl k závěru, že stěžovatelka přijetím otcova daru přispěla z nedbalosti k spáchání trestného činu.

Nejvyšší soud stížnost podle § 162 odst. 1 písm. c) tr. ř. jako neodůvodněnou zamítl.

Z odůvodnění:

Stěžovatelka napadá usnesení krajského soudu stížností podanou v zákonné lhůtě v podstatě ze dvou důvodů:

Především namítá, že byla přesvědčena, že peníze v celkové částce 8000 holandských zlatých jí na nákup auta poslala z Anglie legální cestou její přítelkyně z vlastního majetku, nikoliv tedy z tajného konta jejího otce a že se za druhé nedopustila trestného činu resp. (jak uvádí) přestupku tím, že peníze přijala.

Nejvyšší soud prozkoumal v rozsahu uvedeném v ustanovení § 160 odst. 1 tr. ř. napadené usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo a neshledal stížnost důvodnou.

Námítka stěžovatelky, že se nedopustila svým jednáním sama trestné činnosti, je sice důvodná. Ve spisech není ani dostatečný podklad pro závěr, že stěžovatelka svým jednáním přispěla k trestné činnosti svého otce. Tím, že stěžovatelka napsala své přítelkyni, dceři obchodníka F. do Anglie dopis, aby jí zaslala zmíněnou částku, nepřispěla již z povahy věci k tomu, že otec stěžovatelčin, spáchal trestné činy porušení povinnosti veřejného činitele, ohrožení hospodářského a služebního tajemství a přijímání úplatku. Avšak ani k spáchání trestného činu ohrožení devizového hospodářství tím nepřispěla, neboť tento trestný čin byl dokonán již dříve tím, že její otec v zákonem stanovené lhůtě nepřihlásil Československé státní bance, že má v zahraničí konto. Není proto dán ani důvod zabrání podle § 74 odst. 1 písm. c) tr. zák., jak má zato krajský soud v napadeném usnesení.

Přesto však se stalo zabrání ve shodě se zákonem.

Neobstojí totiž stěžovatelčina námítka, že peníze zaslané jí na zakoupení auta nepocházely z peněz získaných trestnou činností (z tajného konta) jejího otce v Anglii, a že nebylo vyvráceno, že tyto peníze pocházely z daru od dcery obchodníka F., realizovaného zákonným způsobem.

Otec stěžovatelčin, v přípravném řízení podrobně vyličil, že mu F. sdělil, že bude mít u něho 18 000 hol. zl., které mu však potom neposílal. Proto poradil stěžovatelce, aby napsala dceři F. (s níž se stěžovatelka sprátelila za svého tříměsíčního pobytu v Anglii v r. 1947 a s níž pak udržovala korespondenci) o poukaz 6000 hol. zl. na zakoupení auta v Tuzexu. K tomu též došlo a dcera F. odpověděla, že záležitost projedná se svým otcem a že žádanou částku poukáže. Částka 6000 hol. zl., k níž bylo dodatečně zasláno ještě dalších 2000 hol. zl., potom došla v listopadu 1957. Totéž v podstatě potvrdil otec stěžovatelčin v několika dalších výpovědích v přípravném řízení, kde výslovně uvedl, že peníze zaslané stěžovatelce pocházely z jeho konta u F. a že o tuto částku se uvedené konto snížilo. Totéž potvrdil i v hlavním líčení.

Sama stěžovatelka slyšená jako svědkyně v trestním řízení proti svému otci v přípravném řízení uvedla, že asi před dvěma roky (tedy v r. 1957) se jí otec svěřil, že má v zahraničí peníze a že došla k

závěru, že otec od zahraničních obchodníků nějaké dary dostával.

Za těchto okolností má Nejvyšší soud za zjištěno, že auto zabrané napadeným usnesením bylo pořízeno z peněz získaných trestnými činy otce stěžovatelky. Neobstojí totiž tvrzení stěžovatelky, že by dcera F. z vlastního majetku zaslala stěžovatelce peněžitý dar jinak neobvyklé výše jen proto, že se s ní stěžovatelka seznámila za svého pobytu v Anglii, i když snad v té době pomáhala ošetřovat matku jmenovanou.

Přátelstvím s tím spojeným by bylo možno vysvětlit příležitostné menší dary, nikoliv však dar několika tisícové částky holandských zlatých. Z toho plyne tedy závěr, že auto, jež bylo prohlášeno napadeným usnesením za zabrané, bylo pořízeno z peněz získaných závažnými trestnými činy, za něž byl otec stěžovatelčin odsouzen k vysokému trestu. Jde tu u stěžovatelky o bezprostředně nabytý prospěch získaný věcí pocházející z trestného činu resp. odměnou za něj [§ 55 odst. 1 písm. d) tr. zák.].

Příčilo by se obecnému zájmu [§ 74 odst. 1 písm. d) tr. zák.], aby prospěch z trestné činnosti zůstal v rukou nabyvatelů, kteří jsou si vědomi, že získaný prospěch pochází z trestné činnosti, i když jim nelze přímo prokázat, že zaviněně přispěli k samému spáchání trestného činu, který vedl k získání majetku. Je proto neslučitelné se zásadami socialistické morálky a právním vědomím našeho lidu, aby podobným způsobem byli zvýhodňováni nabyvatelé takového majetku před pracujícími, kteří svůj osobní majetek získávají z poctivé práce.

V daném případě je tudíž zabrání auta plně odůvodněno ustanovením § 74 odst. 1 písm. d) tr. zák., tj. obecným zájmem opodstatněným výše naznačeným způsobem.

Napadené usnesení, jímž bylo auto stěžovatelky zabráno, neodporuje proto zákonu, naopak je s ním v plné shodě.

Neodůvodněnou stížnost bylo nutno zamítnout.